

Standpunt SDN over gebruik door scholen van een checklist voor de controle van dyslexieverklaringen

Het Ministerie van OCW heeft scholen een 'checklist dyslexieverklaring' gestuurd waarmee zij een dyslexieverklaring en de onderliggende psychodiagnostische rapportage kunnen beoordelen. Bij twijfel aan de kwaliteit van verklaring en onderliggende rapportage wordt de scholen aangeraden om nader onderzoek te doen door bijvoorbeeld een second opinion te vragen.

In de begeleidende brief en de toelichting op de checklist wordt de naam van de Stichting Dyslexie Nederland een aantal malen genoemd. Daarmee zou de indruk kunnen ontstaan dat de SDN de wenselijkheid van het gebruik van de checklist door scholen onderschrijft. Die indruk is onjuist. Het Ministerie heeft slechts gebruik gemaakt van de Brochure van de SDN. Dat verheugt ons zeer, hoewel er wel een vervelende fout in de toelichting bij de checklist is geslopen. De SDN meent dat een diagnose Dyslexie ook gesteld kan worden als slechts spraken is van spellingproblemen. De stelling van het Ministerie dat 'spellingproblemen in combinatie met een gemiddelde of goede technische leesvaardigheid zijn niet voldoende om de diagnose dyslexie te stellen' wordt dus niet door de SDN onderschreven en staat ook niet in haar brochure.

De SDN heeft in juni 2016 in een email aan OCW aangegeven dat zij een checklist ongeschikt vindt voor gebruik door leken. Scholen die twifelen aan de kwaliteit van het onderzoek dat geleid heeft tot een dyslexieverklaring, kunnen een second opinion vragen aan een professional (dat kan ook een orthopedagoog/psycholoog zijn die in dienst is van de school). De checklist kan de professional helpen om de kwaliteit van de verklaring te toetsen. Hieronder wordt dit standpunt verder toelicht.

In de eerste plaats betreft de checklist niet alleen de dyslexieverklaring, maar tevens inzage in de onderliggende rapportage. Een school heeft, onder verwijzing naar de privacy van leerling en ouders, dat recht op inzage niet als ouders dat weigeren. Aan zo'n weigering mogen scholen geen consequenties verbinden.

Voorts is het SDN-bestuur van mening, dat scholen qualitate qua de deskundigheid niet hebben om de kwaliteit van psychodiagnostische rapportage inhoudelijk te beoordelen. Daarbij is het naar de mening van het SDN-bestuur voor de beroepsgroepen onacceptabel dat hun deskundigheid wordt beoordeeld door daarvoor niet toegeruste personen. De parallel die getrokken kan worden, is een werkgever die een ziekmelding alleen accepteert als daarbij de medische rapportage wordt overgelegd. Het is niet waarschijnlijk dat er een arts te vinden is die dit zou accepteren. Aangezien dit aspect op het terrein ligt van de beroepsverenigingen, verwacht het SDN-bestuur op dit punt verder initiatief van hen.

Vanzelfsprekend moet er een oplossing komen als scholen klaarblijkelijk in een toenemend aantal gevallen twifelen aan de kwaliteit van de dyslexieverklaring en daarmee aan de deskundigheid van de onderzoeker. Om te weten wie deskundig is, kan, zolang de beroepsverenigingen NIP en NVO hierin geen initiatief nemen, het register van leden van het Nederlands Kwaliteitsinstituut Dyslexie hiervoor benut worden. Een andere mogelijkheid is het aanvragen van een 'second opinion'. Dat hoeft geen nieuw volledig onderzoek te zijn, maar kan in eerste instantie beperkt blijven tot het

beoordelen van rapport en verklaring door een daartoe deskundige gedragswetenschapper. Ook hiervoor kunnen leden van het NKD worden benadert. Daarbij lijkt het redelijk, dat degene die een beoordeling wenst, ook de kosten hiervan draagt.

Het SDN-bestuur beveelt aan dat de omvang van het probleem, kwalitatief slechte dyslexieverklaringen én dyslexieverklaringen die ten onrechte zijn verstrekt, wordt onderzocht. Voor de hand liggende onderzoeksvragen zijn: hoeveel dyslexieverklaringen worden per jaar afgegeven, wat is de kwaliteit ervan, wat is de kwaliteit van de onderliggende rapportage, in hoeveel gevallen is er reden om te twijfelen aan de juistheid van de diagnose, biedt lidmaatschap van het NKD de veronderstelde garantie op kwaliteit?